

Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut Naalackersuisut peqquneqassasut misissueqqullugit, naartunermut suut peqqutaasarnersut tassani sooq ilaasa naartuersinnissartik toqqartarneraat allallu naartuinnarnissartik toqqartarneraat, tassanilu aamma naartunermi- aamma naartuersinnermi angutaasoq qanoq peqataatinneqartarnersoq. Misissuinerup inerneru kingusinnerpaamik 1. juli 2022 tamanut saqqummiunneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Peqqinnissamut Naalackersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalackersuisut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummut qujapput.

Kissaatiginngisamik naartulertartut kiisalu naartuersittartut amerlavallaartut Naalackersuisut, siunnersuuteqartoq assigalugu, isumaqarput. Naqissuserusupparputtaaq atoqatigiinnermi ileqqut pitsaasut, naartunaveersaatiniq atuineq aamma ilaqutariittut pilersaarusiorneq ataatsimoorullugu akisussaaffiummat naartuersittarnermullu pisinnaatitaaffik killilersorneqarnissaa akuersarneqarsinnaangimmat.

Ullumikkut arnaq naartuersinnginnerani naartunaveersaatit pillugit peqqinnissaqarfimmi oqaloqatigineqartarpoq. Arnaq spiralilertinnissaminut kissaateqaraangat naartuersinnermut atatillugu tamanna neqeroorutigineqartarpoq. Ernereernerup kingorna peqqissaasup naartunaveersaatit pillugit arnaq oqaloqatigisarpaa, sapaatillu akunneri arfineq pingasut ernereernerup kingorna erneqqammereeraluaraanniluunniit naartulersinnaaneq pillugu oqaloqatigiittoqartarluni. Pinaveersaartitsinnermut suliniutit allat immikkoortortaqarfimmi assigiinngiaarsinnaasarput, naartuersittarnermullu kisitsisaatit takutippaat immikkoortortaqarfimmi tamani naartuersinnerit amerlasoorujussuusut.

Naalackersuisut isumaqarput, kinguaassiutitigut peqqissuunissap iluani suliassat siammasittuussallutillu peqqinnissamik siuarsaaffiussasut pinaveersaartitsiffiusuussasullu. Kissaatiginngisamik naartulernerit kiisalu naartuersittarnerit ikilisassappata tamanna pisariaqarpoq. Taamaattumik Naalackersuisut suliaq Inuuneritta III 2020-2030, Paarisami aallartinneqartoq suli pingaartissavaat. Suliniutaareersut suliniutillu nutaat kinguaassiutitigut nappaatinik tuniluuttunik, kissaatiginngisamik naartulernerit, kissaatiginngisamik atoqateqarnermi misigisanik siusissukkullu siullermeerluni atoqateqarnerit iliuseqarfiginiarlugit ukkatarineqarput. Tassunga tunngatillugu eqqaaneqarsinnaavoq meeqqat atuarfiani kinguaassiutit pillugit ilinniartitsissutit nutaat inerisarnissaanik suliaqartoqartoq. Aammattaaq meeqqat atuarfianni ilisimasat

annertusarneqarsinnaaniassammata inuusaq atorlugu suliniut ingerlaqqissaaq. 2021-mi inuusaq atorlugu suliniut nalilersorneqarnera saqqummiunneqarnissaa pilersaarutaavoq.

Siusinnerusukkut misissuinerit takutippaat pissutsit arlallit tunngavigalugit inuit ilaasa naartuersittarnissartik qinertaraat. Ilaqutariinnermi pilersaarutit, ilinnialersimanagerit, inooqatigiinninnerit imaluunniit inooqatigiinnermi unamminartut, inissaqarniarneq aamma aningaasaqarniarneq ilaatigut pissutaasut oqaatigineqarsinnaavoq. Arnat inuiaqatigiinni tamaneersut tamarmik meeqqiorsinnaasut uani pineqarput. Ilimanarporli inuiaqatigiinni inissisimaffiit assigiinnigissutaat aamma peroriartornermi atugassarititat tunngavigalugit kikkut naartuersinnissaq toqqartaraat.

Taakkua saniatigut erseqqissaatigineqarsinnaavoq Ilisimatusarfik ilisimatusarnermi suliami “Populationsdynamikker i Grønland”-imi peqataasimammat, tamatumalu Kullorsuarmi naartuneq ilaqutariillu amerliartornerat pillugit kalaaleq nunatsinni najugaqavissup paasinnittariaasia, ilisimasaa aamma misilittagaa ukkataraa. Ilisimatusarnermi suliaq tunngavigalugu innersuussutit arlallit kiisalu sammisamut tunngassuteqartut ilisimatuussutsikkut allaatigisat tamanut saqqumiunneqarnikuupput.

Naalackersuisut nalilerpaat Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummi ersarissarneqartut tunngavigalugit iluaqutaasumik misissuisoqarsinnaasoq ilisimasanillu katersuisoqarsinnaasoq.

Taamatut oqaaseqaateqarluta Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuummik imaattumik inassuteqaateqarput:

”Inuusuttut kinguaassiutitigut peqqissuunermut isiginnittariaasiat aamma soq inuit ilai naartuersinnissartik allallu naartuinnarnissartik toqqartarnerannut ilisimasat ilisimatusarnerillu pioreersut tunngavigalugit eqikkaasoqarnissaanik, tassunga ilaalluni naartunermi– aamma naartuersinnermi angut arnarlu qanoq pingaaruteqarnerat pillugit Naalackersuisut misissuinissaannik peqquneqarnissaat Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuineq UKA 2022-mi saqqummiunneqassaaq.”